

1956

רשמה א.ב.

פרוטוקול מספר 31/ב'
מישיבת הוועדה לענייני פנים
שהתקיימה ביום ב', ט' תמוז תשי"ז - 8.7.57
בשעה 19.00

משתתפים:

- י. ריפתין - יו"ר
- ד. בר-דב-האי
- י. גרינברג
- י. ישעיהו
- ח. לנדאו
- י. רוקח
- י. שופמן

מזמנים:

- מר רוזן - משרד הפנים
- מר פונט - משרד הפנים

מסלחת מטעם מועצת קרית-בנימין	}	מר אורנשטיין
		מר כהן
		מר פוריטר
		מר נדף
		מר שלמן
		מר אופנגנדן

סדר-היום:

שמיעת המשלחת מטעם מועצת קרית-בנימין

הינ"ר י. ריפתין:

פותח את הישיבה.

קיבלתי שתי פניות טלגרפיות מאת מועצת קרית-בנימין, ברור לוועדת הפנים ששאלת קביעת הגבולות של המועצה היא בסמכותו של שר הפנים, והשר פעל - כאשר פסק כפי שפסק - בהתאם לסמכותו.

דבר שני הצריך להיות ברור הוא שוועדת הפנים אינה יכולה לקבל בעניין זה מסקנה, כי הכנסת לא ביקשה סמנה לקבל מסקנה בנדון. ועדת הפנים מקבלת החלטות רק בעניינים שהכנסת מעבירה אליה. הסברתי בקודה זו במכתב ששלחתי למועצת קרית-בנימין על-מנת שלא תהיה להם אכזבה. יחד עם זה החלטנו, מאחר שהמועצה ביקשה להשמיע את טענותיה לפני ועדת הפנים, להיענות לבקשה ולשמע אותה.

מר אורנשטיין:

אני יו"ר המועצה המקומית, ואני בטחאים כאן ששה חברי המועצה.

פנינו אליכם כי אתם היחידים היכולים לעזור לנו. ביקשנו כמה וכמה פעמים פגישה אצל שר הפנים, ובכל פעם נענינו ע"י מר ישראל פונט מלשכת השר שאין לשר צורך להיפגש אתנו בעניין זה.

כידוע לכם הוקמה ב-1951 מועצת קרית בנימין שהורכבה מחמש או שש שכונות: עיר-בנים, קרית שטנד, מעברת קרית נחום, קרית בנימין - קרית בנימין שכונת התיסנים, וקרית פרוסטיג. ביחד - חמשת-אלפים נפש. התחלנו לפעול ב-1951 בתור מועצה מקומית לפי מפה שאושרה ע"י שר הפנים דאז, מר שפירא.

ועדת הפנים - 8.7.57

מר אורנשטיין:

לפני שנה ביקר לראשונה איש מירד הפנים
 אצלנו, מר גבירץ, והודיע לנו שיש לנו יותר מדי אדמה חקלאית וצריך
 להעבירה לקיבוצים סמוכים לנו. אמרנו שאיננו יכולים לדון בעצמנו
 בעניין, כי על כך יש ועדת גבולות ורצוי להזמין אותנו אליה. מר
 גבירץ בתחילה לא עשה כן, אלא הזמין אותנו לירושלים. באנו לירושלים
 והוא התחיל לספר לנו שמכרחים לקחת מאתנו את האדמה החקלאית וגם
 את ביהח'ר דשנים שאותו צריך להעביר לנשר. כששאלנו מדוע, ענה:
 נשר קלט עליה, ואתם לא. אמרנו: אנו חושבים שאין לך טושג בדבר,
 טאחר שלנו יש מעברת קרית-נחום בת 2200 תושבים. נוסף לכך, חלק
 מהאדמות נקבעו פעם עבור תעשייה פטרוכימית, והראינו לו העתק
 של מסמך שקיבלנו מעיריית חיפה בו הם מודיעים לנו שהגושים
 11/6/11, 11/6/12, 11/6/18 ו-11/6/19 הוחלט עליהם עוד ב-12 במאי
 1938 שיהיו אדמת תעשייה. על סמך זה נבנתה במקום זה גם תעשיית
 דשנים, ביהח'ר קדימה וגם מחצבי-ישראל.

לאחר זמן מסוך והבטחות רבות מצד המוסדות
 ומצד מר גבירץ הוכרו: את ביהח'ר דשנים ואת התעשייה לא ניקח מכם,
 לאחר שהזמנו למחלקה המוניציפלית של ההסתדרות סמכנו על הבטחה זו.

והנה, לפני חודש ימים נודע לנו פתאום שהשר,
 למרות כל ההבטחות של הפקידים הבכירים, לקח מאתנו את כל האדמות וגם
 את ביהח'ר דשנים והעביר אותן לנשר. בין נשר ובנינו יש גבול טבעי,
 הקישון. ואם הם רוצים לגשת עכשיו לביהח'ר דשנים, הם צריכים להקים
 גשר בן חצי מיליון לירות או יותר, או שיצטרכו לעבור מנשר לביהח'ר
 דרך כל תפרץ חיפה, דרך שטח שיפוטה של חיפה ודרך קרית בנימין.
 האדמה בשטח זה איננה חקלאית אלא מיועדת עבור תעשייה פטרו-כימית.
 את כל זה לקחו מאתנו ומטרו הכל לנשר, למרות שאין מנשר גישה
 למקום.

(מראה לחברי הוועדה את הספות של החלוקה
 הקודמת של האזור ושל החלוקה החדשה).

לפי הבטחות שקיבלנו שביהח'ר דשנים והתעשייה
 יישארו בידינו, קלטנו בזמן האחרון 350 משפחות מעולי אירופה.
 ואנו שואלים: באיזו צורה עשו לנו את העוול הזה שלקחו מאתנו את
 ההכנסות שהיו לנו מביהח'ר דשנים ומהתעשייה? הראו לנו עוד מועצה
 אחת הטובה 5,000 נפש שתקלוט בסך זמן קצר 350 משפחות?

ואנו שואלים: היכן הצדק? באיזו רשות יכול
 השר לקחת את ביהח'ר דשנים ולהעבירו למועצת נשר שאין להם גבול
 במקום? כיצד תוכל יכונית האשפה להגיע לביהח'ר ולהוציאה את האשפה
 כשתצטרך לעבור מרחק של 4-5 קילומטר בשטח חיפה ובשטח קרית בנימין
 כדי להגיע מנשר לביהח'ר?

מר פוריטר:

פנינו לוועדת הפנים כי אנו רואים שזוהי
 הכתובת היחידה. אנו חיים בעולם בו אין
 צדק, ואנו העם היהודי דורשי צדק ולכן עלינו לדאוג ב אש וראשונה
 לצדק אצלנו. אם שר הפנים אינו יכול להצדיק את המעשה שעשה - הרי
 גם להסביר זאת אינו יכול.

כשביקר שר הפנים בקרית בנימית, בישיבת
 המליאה של המועצה, לא הזכיר כלל את ענין הגבולות ולא אמר שהוא
 רוצה לגזול מאתנו חצי מאדמת המועצה ואת שטח התעשייה שלה. דיברנו
 על כל מיני דברים אחרים - ועל זה כלל לא דיברנו. ולאחר ששמענו
 על מה שמתכוננים לעשות, פנינו לשר וביקשנו להופיע לפניו - ולא
 קיבלנו רשות, וקרה מה שקרה. משטח של 9,000 דונם שהיה למועצה
 קודם ישארו עכשיו רק 4800 דונם.

מועצה כמו שלנו, אשר הספיקה במשך שנים
 ספורות להכפיל את מספר תושביה, ברובם עולים חדשים, והמספקת להם
 את כל השירותים, מועצה שיש לה מעטסה כזאת, שקלטה השנה 350 משפחות

ועדת הפנים - 8.7.57

מר פוריטר:

חדשות, האם יש הצדקה לגזול ממנה את השטח הזה שהוא חיוני בשבילה?

מדוע מוסרים לפתע לנשר את שטח התעשייה? -

הסיבה היא כי שר הפנים לקח גם מנשר אדמה, לקח מהם 4,000 דונם בשביל קיבוץ יגור. ותמורת זה הוא מוסר להם פיצוי על חשבוננו. פנינו אליכם כדי שתבינו אותנו. אנו רוצים שבמדינה שלנו יהיה צדק, ולא נרשה לעשות דבר שהוא כה רחוק מצדק.

מר נדב:

הטפה שאתם רואים לפניכם איננה יכולה להסביר בעצמה את צרותיה וצרות תושביה. ראש המועצה לא הביא את העתון הרשמי מ-7.6.57 שבו נחתם ונגזר גורלה של קרית בנימין. אנו מוטרם שכל דבר שנעשה ע"י השר - נעשה תוך שיקול דעת, והתלבטנו אם להגיש צו-על-תנאי נגדו. אנו יודעים שאין חוק במדינה שיכול לחייב את השר נגד שיקול הדעת שלו. אך אנו יודעים ששיקול הדעת של השר לא היה אובייקטיבי אלא אינטרסטי יסיר שלו. כי אחרת לא היה גוזל בנים מהוריהם. במפה אתם רואים פנה קטנה, שכונת התימנים בת 1400 נפש, מבודדת, שהשר הכניס אותה לתוך גיטו. כי בצד דרום העביר את השטח לאנשי שלוסו, אנשי הקיבוצים שלו, למועצה האזורית זבולות. את הכביש המרכזי של השכונה גם כן הילק. העביר את האנשים הגרים במרכז למועצה האזורית זבולות. לאנשי השכונה כיום אין גישה טבעית ליתר חלקי המועצה, כי ביניהם ובין המועצה יש קטע של כביש השייך למועצה האזורית, ואם הקיבוצים יחליטו סחר לחרוש את המקום - לא יוכלו לעבור כלל.

העוול השני: - השר לקח מאתנו את השטח של

דשנים והתעשייה. אם עשה זאת ולקח מאתנו הכנסה של 50 אלף לירות - מדוע לא לקח גם את המעברה של קרית נחום שליך ביהח'ר, שהיא מעברה של מקרי סעד זה 7-8 שנים? שכונת התימנים בנויה אף היא על אדמת הקהק'ל, על אותם שטחים שכיום נקראים "אדמה הקלאית".

ועוד עוול שעשה השר, ולפי דעתי ללא שיקול-

דעת מספיק: לקח שטחים מצפון לקרית בנימין וצירף אותך לכפר ביאליק, השותף החטיטי של מועצת זבולון, שטחים קרובים לסולל-בונה ולמפרץ התעשייתי. אם זהו שטח הקלאי - מדוע לקח שטח בקרבת בתי-הזיקוק, שהוא שטח תעשייתי, ונתן אותו לאנשי רמת יוחנן והקיבוצים? אלה הם שטחים המיועדים לפיתוח התעשייתי של חיפה ושלנו לשם העסקת התושבים שקיבלנו מהעלייה החדשה.

לפני כשנה אסר לנו השר במלים ברורות: אני

רוצה לפרק אתכם. אבל היות וכל אנשי המועצה כאיש אחד טענו שיש למועצה הזאת זכות קיום והיא מראה זכות קיום - לא פסק על כך סופית, אבל אסר: לא רציתם להתחסל - אקטע מכם איברים-איברים עד שבעצמכם תבואו ותגידו: אנו רוצים להתחסל. זאת היתה הכוונה. הוא לא התכוון ברצינות שבוכל להסגיר ולהתקיים לאחר הקיצוץ.

אם השר רואה כיום שמועצת קרית בנימין חייבת

להתקיים - הוא צריך לתת קיום גם להקלאים שלנו, כ-40 משפחות כיום הצטננות לשעל אדמה, ולהחזיר את השטחים המיועדים לפיתוח כדי שלא נעמוד במצב בו אנו נמצאים. או שיחליט סופית לחסל אותנו, או שיתן לנו את הקיום המינימלי עבור שירותים ופיתוח מינימלי.

מר כהן:

גם לפני שהופיע שר הפנים התדיינו עם מועצת זבולות בנוגע לחילופי קרקע. ספצל דשנים התפשט על גוש נוסף, לספצל החדש של פוספטים, על גוש שהיה שייך קודם למועצת זבולות. היות ולא ראינו עזין בפיצול סמכויות - רצינו לעשות חילופים עם מועצת זבולות: לטסור להם שטחים מהגושים החקלאיים שהם בלאו הכי טעבדים, שלושה גושים תמורת הגוש האחד הזה שעליו התפשט ספצל דשנים. נפגשנו עם יו"ר מועצת זבולות, וטענתו היתה פשוטה: מועצת קרית בנימין בכלל קמה עפ"י טעות, לא הקמת המועצה אלא הקמת הנמלים עצמם בגזור זה היתה מוטעית. אבל אנו קיימים, אנו עובדה קיימת, ולא ניתן לחסל את עצמנו.

מר כהן:

השיקולים, לפי דעתנו, אינם שיקולים. אם יש עקרונות לפיהם מטועה אינה יכולה לסלוט על שטח ללא רציפות - היכן היא הרציפות של מועצת נשר-דשנים? אילו היה שר הפנים עקבי, היה מוסר את דשנים לכל היותר למועצה האזורית זבולו. אבל הוא חשט מטשהו, והעביר זאת דוקא לנשר. החשט שלו היה שסא יגידו שהוא לקח את קרית בנימין וכחלק אותה ליגור. הכחשה בנוסח זה אף נכתבה ב"למרחב". אבל הוא עשה למעשה אותו דבר בצורה אחרת: הוא נתן ליגור לא שטחים מקרית בנימין אלא מנשר, ותמורת זאת נתן לנשר את דשנים.

אין זה קל למוסד ציבורי להביע חשט כזה כלפי אדם המטלא משרה כל-כך גבוהה, אבל, כפי שאוטררים, "צועק מי שכוואב לו". אני חושב שהצעקה שלנו מוצדקת, ואנו חושבים שמוטב לתקן את העוול מאשר להשאירו כפי שהוא.

מר אופנגנדן:

השר ששתטט בתירוץ שהאדמה החקלאית שייכת לא לנו אלא לקיבוצים. האם אין אנו זקוקים לאדמה כדי לתת אפשרות לעולים החדשים להקים משקים זעירים, והאם מוטב לחלק למטרה זו דונמים על-ידי העיר?

שנלסחו מאתנו

מר אורנשטיין:

1500 דונם מאלה/שייכים לחברת גב-ים שהכינה את התעשייה עבור התעשייה הפטרו-כימית, וכ-500 דונם של אנשים פרטיים. יתר האדמה החקלאית היא של הקהיל, כ-2500 דונם.

מר אופנגנדן:

אם השר מנצל את החוק רק לצידו - זהו העוול הגרוע ביותר. אם השר יכול היה להגיד לאחד מחברינו שגבה בענים דשנים - כיצד הוא יכול להסתמך על שיקול-הדעת שלו? כולנו שמחים לפיתוח, ואנו חיים במקום זה 20 שנה. ואם עכשיו החלו להיראות ביצני פיתוח, באים לכרות את הענף עליו אנו יושבים. השר לוחץ עלינו בדרך עקיפין להתחיל, ולא חיפה ולא כפר אתא אינן מעונינות בנו.

מר שלמן:

ניטוק אחד בוסף שהביא אותנו לכאן: להשקיע את הרווחות של תושבי האזור שלנו, שהם סטורטרים וזועקים לצדק נגד העוול שנגרם להם. רוב הוותיקים במקום גרים שם זה 20-21 שנה, וחיפשו כל הזמן דרכים להרחיב ולפתח את האזור. שום דבר לא היה קשה מדי כדי לתת יד לפיתוח ולשגשוג המקום. וביום אחד קיבלנו מאת שר הפנים הרצאה שלמה על תכנית לזמן ארוך, על צירופים של מועצות מקומיות חלשות ונחשלות, ובסוף דבריו הציע צירוף של קרית בנימין למועצה המקומית כפר אתא. פה אחד שללו כל חברי המועצה כל הטיעות את הדעה הזאת. לא רצינו להכניס את ראשנו הבריא למסמכה החולה של כפר אתא. איננו רוצים לדבר רעות על מועצת כפר אתא, אבל כבר ראינו לפני כן את הטצב שם, עם בעיות הניקוז שלהם, השטפונות וכו'. ואמרנו: עם כפר אתא לא נלך, כל זמן שאנו יכולים להתקיים בעצמנו. קיבלנו עליה גדולה ב-1950, וידנו בטויה לקלוט עוד עליה. זה עתה קלטנו 350 משפחות מעולה אירופה, והודענו למחלקת הקליטה שאנו מוכנים לקבל עוד 150 משפחות, למרות שכל הישובים בסביבה צחקו לזה.

והנה, לאחר ששללנו את הצעת שר הפנים, עשה מה שעשה. והרי בוסף על התכניות לזמן ארוך יש גם חיי סעה בכל זאת. והשר צריך לעזור למועצה הלוקחת על עצמה עול כזה. באה עלינו אפוא הטכה הזאת, הגנוזלת מאתנו את אמצעי הקיום הכספיים שלנו ואת שטח הפיתוח שלנו, התעשייה לעתיד לבוא.

עד השנה לא קיבלנו שום כסף מהמפעלים שטיפחנו ושירתנו. לפי החוק לאחר חשט שנות קיום יהיה עלינו לקבל את המסים המגיעים לנו, והנה, ברגע זה לקחו זאת מאתנו. האנשים רצו לעלות עם טרקטורים על האדמה ולהגיע לשפיכות-דמים. ואנו עצרנו בעדם ומבקשים שנוכל לחזור הביתה ולתת לתושבים הסטורטרים סיפוק. אנו מבקשים שתעזרו לנו להסיר את הגזירה מעל לראשנו.

ד. בר-רב-האי:

בראשית הדיון אני חייב להודיע משהו בהתאם לנוהג הבריטי, שעד עכשיו נדמה לי שלא השתטטו בה אף פעם אצלנו: משרדי מטשט כיועץ מטפטי למועצת קרית-בנימין. לאחר שלא הסתרתי עובדה זו - אני חפשי להגיד את דברי.

ועדת הפנים - 8.7.57

היו"ר י. ריפתין:

נמתחה פה ביקורת חמורה על החלטת שר הפנים. אנו מדינה דימוקרטית, ומותר למתוח ביקורת. אבל איננו מקבל בשום פנים ואופן את האפשרות שלשר הפנים היו שיקולים צדדיים בתוך החלטתו. אני מכיר את שר הפנים הרבה שנים, לא פעם רבתי איתו, אבל אני יודע שהוא איש עקרונו, איש המקפיד עם עצמו. אינני אומר שאיננו יכול לטעות, אבל אינני מקבל את דעתכם בענין זה.

ח. לנדמן:

אינך מדבר בשם הוועדה אלא בשם הפרטי.

היו"ר י. ריפתין:

כן. די לי שאני אומר זאת בשמי. חשבתי לזכרון לומר דברים אלה לפני שאנו ניגשים לדיון.

מר פונט:

נתבקשתי ע"י שר הפנים למסור שבענין קבלת המשלחת הוא ענה ליור'ר ועדת הפנים. את הבעיה העקרונית שהועלתה הסביר השר בשעתו בפני ועדת הפנים.

הערה שניה: היות שיו"ר המועצה הזכיר כאן את שמי, אני רוצה לקרוא את אחד המכתבים שהזכיר, לפיו סירב השר לקבלם. (קורא את המכתב). השר כותב שאינו רואה צורך בפגישה נוספת אחרי טיפול בסך 10 חדשים של בידורים. אין אפשרות לעבוד בשיטה שכל מא שלא הובן יחזור לדיון בסך פעמים רבות. המכתב השני שהוזכר חוזר על הדברים שבמכתב זה.

על גילוי-הדעת שחולק זה עתה ע"י המועצה לחברי הוועדה, שבו מצויין מקום סגוריו של השר, לא אענה כרגע.

היו"ר י. ריפתין:

המכתב האחרון של שר הפנים, לאחר שהודעתי לו על פניות המועצה להקבל, הוא שאין לו מה להוסיף על תשובתו הקודמת. ועדת הפנים יכולה לטפל באופ מעשי בדבר רק אם אחד החברים יעביר את הענין כהצעה לשה"י בכנסת, והכנסת תעביר זאת לוועדה (קורא את מכתבו של השר).

מר רונן:

כל זמן שהענין לא הועבר לוועדה ע"י מליאת הכנסת - אינני יכול, לאור מכתבו של השר, להיכנס לזיכוח. הגבולות המתוקנים של המועצה נחתמו ע"י השר בסמי, ופורטמו בקובץ התקנות ביוני. כשהדעה השר לפני הוועדה על עקרונות החוקם של הגבולות המוניציפליים הזכיר את מסקנותיו גם ביחס לקרית בנימיין.

הייתי רק מבקש את שר אורנשטיין, טאחר שהזכיר את המכתב של מהנדס עיריית חיפה מאפריל 1957, ומסתמך על החלטה מ-1938, שיואיל בטובו לקרוא את המכתב הזה עד סופו.

שר הפנים הגיע למסקנותיו לאחר דו"ח של ועדת חקירה שיש בה בציגות של מועצה ציבורית ואשר הציעה גם לחסל את המועצה המקומית: את החלק החקלאי להעביר כולו לזבולון, את החלק המיושב - לכפר אתא, ואת דשנים - לנשר. השר לא קיבלת את ההצעה הטרחיקת-לכת של הוועדה. רציתי בהזדמנות זו להבהיר את הוושג של "מתן אדמות": אין בטעות השר לחלק אדמות. העיבוד סמס של האדמות ממשיך להיות ע"י אותו גוף שעיכד אותן קודם. רק מבחינה מוניציפלית השטח מועבר.

רציתי עוד להוסיף שמעברת קרית נחום שמדברים עליה, קדמה לכינון המועצה המקומית של קרית בנימיין שקמה רק ב-1951.

ח. לנדמן:

מהו השטח החקלאי המעובד כיום ע"י תושבי קרית בנימיין ושהיה בשטח שיפוטתה של המועצה? כמה משפחות, מהו השטח וכמה משקים נמצאים כיום במקום?

באיזו מידה וע"י מי מעובדת האדמה החקלאית,

2500 הדונם של הקה"ל?

האם האדמה הזאת בחלקה פנויה ויש לכם לגביה תכניות להרחבת המשקים החקלאיים הקיימים, או תכניות קליטת עולים חדשים ע"י סידור משקי-עזר בשטחים הללו?

ח. לגדאן:

האם המועצה נתנה למשקי-העזר הקיימים בה כיום את כל השירותים הדרושים, והאם לא נפגעו עיכ שהיו בשטח השיפוט של מועצת קרית בני-טין?

האם לאחרונה העבירה למעברה שלכם עולים שזה עתה באו? מי העביר, ומהו הבסיס הכלכלי עבורם?

האם יש סיכויים שלאורם תוכלו להתקיים בכלל מבחינת סתן השירותים? מה עתידכם מבחינת עצם קיומכם הכלכלי עתה?

ושאלה לנציגי משרד הפנים: - מסקנת הוועדה היתה לחסל את קרית בני-טין. למה לא היסלתם? אם לא היסלתם בהתאם להמלצת הוועדה, ייתכן אולי שבאמת היתה הכוונה כפי שטענו פה: פשיטת-רגל ואז יבואו הם ויבקשו להתחיל. הסברותיו של שר הפנים בוועדה בשעתו לא היו הסברות, והוא סירב לקיים דיון בשאלה. אני גם סבור שהוועדה יכולה להעלות לפי יזמתה היא ענין לסה"י, גם אם הכנסת לא העבירה אליה, ולקבל הסלצות שאותן היא יכולה להעביר למליאת הכנסת או לשר.

י. רוסק:

מה היה הרכב ועדת החקירה שהוזכרה כאן, והאם היתה קרית בני-טין מיוצגת בה? האם ידעתם על תוצאות פעולתה של ועדת החקירה, ומה נעשה מאז פרסום המסקנות ועד לפיצול?

מה מדאיג אתכם יותר: לקיחת שטחים חקלאיים או תעשייתיים? אני חושב שמדאיגה אתכם יותר לקיחת שטחים תעשייתיים. האם האדמה שם היא אדמת חול או אדמה כבדה?

מהו מספר התושבים בכפר אתא, ומהו השטח שלה לעומת השטח שלכם?

האם בשטח שבלקח מכם יש כבישים שמלתם, אספקת מים ועמודי חשמל שהוצאתם עליהם כסף?

י. ישעיהו:

האם הייתם מסתפקים אילו היה השר משאיר לכם את דשנים והתעשייה?

מה הם השירותים שהמועצה מגישה לדשנים?

כמה הוא תקציב המועצה שממנו חסרות 50 אלף הלירות של ההכנסה מדשנים?

האם הועברו שטחים כלשהם במישרין משטח השיפוט שלכם ליגור?

י. שופמן:

מהו ההרכב המפלגתי של המועצה?

י. גרינברג:

שאלה למשרד הפנים: שמענו שאי-אפשר יהיה למועצה להתקיים בלי השטחים של דשנים. אתה אטרת שהשר החליט שלא לחסל את המועצה. האם משרד הפנים חושב שהם יוכלו להמשיך ולהתקיים?

מר אורנשטיין:

אשר להרכב המועצה: ארבעה מפא"י, אחד מפ"ם, אחד פועל-מזרחי, אחד ציונים-כלליים, אחד ס"ת (ספרדים-תימנים), ואחד חרות.

י. שופמן:

כלומר: אחדות-העבודה אינה מיוצגת במועצה.

מר אורנשטיין:

התקציב של המועצה הוא 350 אלף לירות. נוסף לכך: קליטת העליה שקיבלנו מהעליה הפולנית והמצרית לאחרונה - 350 משפחות. כרגע התקציב הוא ע"י הסוכנות ומשרד העבודה, כי זהו המקום הקרוב ביותר למפרץ ששם עובדים סרבית האנשים.

המועצה שלנו נותנת כיום 900 ימי עבודת-דחק לעולים חדשים בחודש. ארבע לירות נותנת הממשלה, והעודף של 1,900 ל"י הוא משלנו. אנו משרתים אותם גם בחינוך ובכל הדברים הדרושים לעולה.

ועדת הפנים - 8.7.57

מר גורנשטיין:

הקמנו גם ע"י הטועצה ועדה המטפלת ומדריכה את העולה בחיים החדשים בארץ.

לשאלה בענין החקלאות: - קרוב ל-2,000 דונם חקלאיים יש לנו. בשעתו, כשהיה שר הפנים מר רוקח, אמר המטובה עלהמחוז שהיא רוצה להעביר קרקע זו לטועצה האזורית זבולון ולקחת מהם חלק ע"י דשנים ולצרפו לטועצת קרית בנימין. לזה היה דרוש אישורו של שר הפנים דאז, ולא קיבלנו אותו. פנינו בענין זה גם לשר הפנים בר-יהודה, והבאנו לו את המכתב החתום ע"י מר ברגמן, המטובה על מחוז חיפה. אנו הסכמנו לחילופין אלה.

דרישתנו: - אנו מבקשים בחזרה את התעשייה, ושנית: את 1500 הדונם של אדמה המיועדת עבור תעשייה פטרוכימית ע"י דשנים. אין אנו יכולים לוותר על שני הדברים הללו. כבר אמר מר שלטן שלא הסתפקנו בקליטת 350 משפחות חדשות אלא הודענו לסוכנות שאנו טוכנים לקלוט עד 500 משפחות - כלומר: 150 משפחות נוספות. ואם יודעים מה פירוש הדבר 500 משפחות חדשות עבור קרית בנימין, המעברה אמנם קטה חדשים טעטים לפני שהוקמה הטועצה. אנו סידרנו עבורה מים בסכום של 1800 לירות, וכן חשמל. זוהי נדמה לי המעברה היחידה באזור שיש בה חשמל וכבישים מסודרים.

המסקים הקיימים כרגע בשיפוט קרית בנימין הם 40. יש להם כ-200 דונם אדמה. לדאבונו לא רצו לשטוע בקולנו גם בענין זה. הבאנו תכניות שאנו רוצים לקלוט עליה וליישב אותה, אבל גם על כך לא קיבלנו תשובה.

בוועדת החקירה שהוזכרה לא השתתף אף אחד מטעם טועצת קרית בנימין. לא הודיעו לנו על קיום הדבר הזה. קראו לנו פעם אחת לוועדת הגבולות בה ישבו מר גבירץ שכבר היתה לו דעה בענין, וכן מר ברגמן ושר לנדו. זאת היתה הוועדה. חוץ מזה לא השתתפנו בשום ועדה, לא הודיעו לנו ולא ידענו על שום ועדה.

מר רוזן: לשאלה מדוע לא קיבל שר הפנים את המלצת הוועדה לחסל את הטועצה הסקומית: הוועדה הציעה כמה הצעות. זאת היתה אחת האלטרנטיבות. אנשי הטועצה הסקומית לא הסכימו לה, והשר לא רצה לכוף זאת עליהם ובחד ברע במיעוטו.

לגבי השיקולים של השר: השר הופיע פה ודיבר בהרחבה. הדברים רשומים בפרוטוקול. כיום, לאור מכתבו האחרון של השר שקרא כאן היו"ר, בו הוא מבקש שלא להיכנס לדיון אלא אם הענין יועבר ע"י הכנסת - אינני יכול להוסיף שום דבר.

על הרכב הוועדה: זו היתה ועדת גבולות מחוזית. ייתכן שלא דייקתי בלשוני כשאמרתי "ועדת חקירה". הכוונה היתה לוועדת הגבולות. אם מדובר על עיריה - זוהי ועדת חקירה; אם מדובר על טועצה סקומית - אין צורך בשום ועדה, אבל הנוהג הוא שמתחשבים ומטגים ועדת גבולות. הרכבה של הועדה היתה: מר ברגמן המטובה על מחוז חיפה - יו"ר, האדונים פבל, נציג התכנון וכן כהרב. לוועדה הזאת הוזמנו גם נציגי קרית בנימין, וכל דרישותיהם רשומות. הוועדה שמעה הסברים ועדויות, ולא מצצה את מסקנותיה מן האצבע.

לשאלה אם יוכלו להתקיים בטועצה בצורה טקועצת כזאת: - יש בארץ הרבה טועצות שהן קטנות יותר גם בשטח וגם באוכלוסין.

היו"ר י. ריפתין: אני מודה למשלחת של קרית בנימין ולנציגי משרד הפנים. בשאלה הפרוצידורלית תעסוק ועדת הפנים באחת מישיבותיה הקרובות.

(הישיבה נועלה ב-20.15)